

Міністерство освіти і науки України
Рубіжанський індустріально-педагогічний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора коледжу,

голова приймальної комісії

Інна РОМАНЦОВА

05 травня 2026 року

УКРАЇНСЬКА МОВА

програма для індивідуальної усної співбесіди для вступу на спеціальності

I10 СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ

на основі повної загальної середньої освіти

A5 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (за спеціалізаціями)

на основі повної загальної середньої освіти та професійної (професійно-технічної), фахової передвищої або ступеня вищої освіти

ПЕРЕДМОВА

Вступні випробування у 2026 році проходять через подачу мотиваційного листа (не є обов'язковим, але може подаватися за бажанням абітурієнта) й у формі індивідуальної усної співбесіди через онлайн зв'язок.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму для вступного екзамену розроблено на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови з урахуванням чинних програм з української мови для 5-9 класів та програм для профільного навчання учнів 10-11 класів (рівень стандарту).

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Українська мова» («Фонетика. Графіка. Орфоєпія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення»).

Мета й завдання вивчення української мови визначені державною програмою з української мови, яка водночас визначає основний зміст навчання і вимоги та критерії оцінювання його результатів.

Основна мета вивчення української мови в закладах освіти України на сучасному етапі полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами державної мови — її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності.

ЦІЛІ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА:

Вимоги до знань та умінь з української мови:

- знати зміст мовних понять і термінів;
- знати мовні явища, закономірності, правила орфографії та пунктуації; лінгвістика тексту;
- значення мовних одиниць та особливості їх функціонування; уміти розпізнавати мовні явища й закономірності;
- аналізувати, групувати, класифікувати, систематизувати мовні явища;
- установлювати причинно-наслідкові зв'язки мовних явищ; визначати істотні ознаки мовних явищ;
- відрізнити випадки правильного використання мовних засобів від помилкових;
- аналізувати текст: його зміст, структуру й призначення;
- розуміти значення й особливості функціонування мовних одиниць.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДЛЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

УКРАЇНСЬКА МОВА

1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія.

- Алфавіт.
- Наголос.
- Основні випадки уподібнення приголосних звуків.
- Спрощення в групах приголосних.
- Основні випадки чергування у-в, і-й.
- Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів.
- Сполучення йо,ьо.
- Правила вживання м'якого знака.
- Правила вживання апострофа.
- Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків.
- Правопис префіксів і суфіксів.
- Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків.
- Правопис великої літери.
- Лапки у власних назвах.
- Написання слів іншомовного походження.
- Основні правила переносу слів з рядка в рядок.
- Написання складних слів разом і через дефіс.
- Правопис складноскорочених слів.
- Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників.
- Правопис н та нн у прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови.

2. Лексикологія. Фразеологія

- Лексичне значення слова.
- Багатозначні й однозначні слова.
- Пряме та переносне значення слова.
- Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми.
- Лексика української мови за походженням.
- Власне українська лексика.
- Загальноживані слова.
- Професійна, діалектна, розмовна лексика.
- Терміни.
- Застарілі й нові слова.
- Нейтральна й емоційно забарвлена лексика.
- Поняття про фразеологізми.

3. Будова слова. Словотвір

Будова слова.

Спільнокореневі слова й форми того самого слова.

4. Морфологія

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні й загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах).

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста і складна форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но*, *-то*). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но*, *-то*.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого і найвищого ступенів. Правопис прислівників на *-о*, *-е*, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

Службові частини мови.

Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні і підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.

Частка як службова частина мови. Правопис часток.

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

5. Синтаксис

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами та частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань)

Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком.

Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот.

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.

Складне речення. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.

Складнопірядне речення. Складнопірядне речення, його будова. Головна й пірядна частини. Пірядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопірядному реченні. Основні види пірядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопірядні речення з кількома пірядними, розділові знаки в них.

Безсполучникове складне речення. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.

Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

6. Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

7. Розвиток мовлення

Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлення.

Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність).

Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність.

Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми.

Способи зв'язку речень у тексті.

Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

НОРМАТИВИ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Максимальна кількість балів – 200 балів.

Основні критерії оцінювання:

- **Теоретична підготовка:** Знання правил фонетики, лексикології, фразеології, будови слова, морфології, орфографії та синтаксису.
- **Практичні навички:** Вміння застосовувати правила, робити розбір мовних явищ, аналізувати текст.

- **Культура мовлення:** Правильність, точність, виразність, багатство словникового запасу, дотримання норм літературної мови.
- **Комунікативні здібності:** Вміння вести діалог, аргументовано висловлювати думки, відповідати на запитання.

Рівні навчальних досягнень (загальні бали з урахуванням всіх компонентів):

- **Високий (176-200 балів):** Абітурієнт демонструє глибокі знання, вільне володіння матеріалом, бездоганна грамотність, вміння аргументувати.
- **Достатній (151-175 балів):** Абітурієнт демонструє повні знання, але припускається незначних неточностей, відповідь впевнена, мовлення грамотна.
- **Середній (101-150 балів):** Абітурієнт демонструє знання на репродуктивному рівні, в питаннях в цілому орієнтується, але припускається помилок, не може логічно сформулювати думку, в мовленні наявні порушення норм правопису, граматики, стилістики чи пунктуації.
- **Початковий (<101 бали):** Абітурієнт демонструє фрагментарні знання, невміння застосовувати правила, неграмотне мовлення.

Оцінювання здійснюється комісією з не менше ніж двох осіб, які ставлять абітурієнту 2-3 питання (теоретичні та практичні).